

Uttale – Fremtidssikring av yngreomsorgen

Kommunene i Møre og Romsdal og Helse Møre og Romsdal står i en utvikling som utfordrer bærekraften i velferdstjenestene.

Vi ser en økende vekst i antall barn, unge og voksne med behov for langvarige og omfattende helse- og omsorgstjenester, samtidig som den demografiske utviklingen forsterker presset på de samme ressursene. Utviklingen kan blant annet sees i sammenheng med endringer i sykdoms- og funksjonsbilde i befolkningen, samt økt bruk av rettighetsbaserte tjenester som BPA.

Utviklingen påvirker både kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten, og stiller økende krav til kapasitet, koordinering og helhetlige pasientforløp.

Dette skaper et grunnleggende dilemma:

Hvordan skal vi sikre gode og forsvarlige tjenester til den enkelte, samtidig som vi ivaretar bærekraften i fellesskapets tjenester?

I praksis oppleves dette som et økende prioriteringspress, der ulike pasient- og brukergrupper i større grad settes opp mot hverandre. Kapasitetsutfordringer i tjenestene kan medføre at økt innsats til enkelte grupper får konsekvenser for tilbudet til andre.

Kommunene og spesialisthelsetjenesten vil understreke at dette i begrenset grad kan løses innenfor dagens rammer og organisering alene.

Vi vil særlig peke på behov for:

- Tydeligere nasjonale prioriteringer av hva helse- og omsorgstjenestene skal ha ansvar for, og hva som bør løses i andre sektorer.
- En gjennomgang av rettighetsutviklingen, særlig knyttet til ressurskrevende tjenester, herunder hvordan ordningene slår ut for ulike aldersgrupper, administrative belastninger og hvordan de påvirker det kommunale handlingsrommet.
- Styrket innsats på forebygging og tidlig innsats, på tvers av sektorer som oppvekst, utdanning, barnevern og helse.
- Tilstrekkelig handlingsrom lokalt til å kunne gjøre nødvendige prioriteringer innenfor bærekraftige rammer.

Helsefellesskapet i Møre og Romsdal vil samtidig understreke at økt lokalt handlingsrom må utøves innenfor nasjonale rammer som sikrer likeverdige og forsvarlige tjenester.

Vi opplever i dag en utvikling der helse- og omsorgstjenestene i økende grad må håndtere utfordringer som også har sitt utspring i andre deler av velferdssystemet. Dette bidrar til et press som over tid utfordrer bærekraften i tjenestene. Dette gjelder også grenseflater mot andre deler av velferdssystemet, herunder NAV, der ansvarsforhold og virkemiddelbruk i praksis har betydning for etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester.

Vi etterlyser derfor en tydeligere nasjonal dialog om hvordan samfunnets samlede ressurser skal prioriteres, og hvordan ansvaret mellom sektorer skal avklares.

Helsefellesskapet i Møre og Romsdal er kjent med at det pågår flere nasjonale prosesser – herunder arbeid med ny pasient- og brukerrettighetslov, kommuneproposisjonen, Helsereformutvalget og øvrige utredninger på området. Samtidig vurderer vi at utfordringsbildet er så omfattende og sammensatt at det er behov for å løfte disse problemstillingene samlet, med sikte på tydeligere nasjonale avklaringer.

Samtidig vil vi understreke vårt felles ansvar regionalt. Kommunene og Helse Møre og Romsdal vil gjennom helsefellesskapet arbeide videre med å utvikle mer bærekraftige løsninger, bedre samhandling og tydeligere prioriteringer.

Men vi lykkes ikke alene.

På vegne av Helsefellesskapet Møre og Romsdal v. Partnerskapsmøtet

Håkon Lykkebø Strand

Ordfører Ålesund Kommune

Leder Partnerskapsmøtet

Gerd Marit Langøy

Kommunedirektør Aukra kommune

Nestleder Partnerskapsmøtet